

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : อิทธิพลของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงต่อมูลค่าการค้าระหว่าง  
ประเทศของไทย: กรณีศึกษา หลังค่าเงินบาทลอยตัว

ชื่อผู้เขียน : นางสาวกัญญภัสส์ โพธิ์จันทร์

ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รศ. อัมภินพพงศ์ ฉัตราคม ประธานกรรมการ
2. รศ. อติ ไทยานันท์
3. รศ. สุกัญญา ตันธนวัฒน์

จากวิกฤตการณ์ทางการเงินครั้งรุนแรงในภูมิภาคเอเชียนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา หลายประเทศในภูมิภาคเอเชียต้องประสบกับปัญหาภาวะเศรษฐกิจและการค้าชะลอตัว เกิดการหดตัวของอุปสงค์ภายในประเทศและการลงทุนชะลอตัวลงอย่างมาก ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อการค้าระหว่างประเทศของไทย จากวิกฤตการณ์ดังกล่าว ประเทศไทยได้ประกาศเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบตะกร้าเงิน (Basket of Currencies) มาเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบจัดการ (Managed Float) เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 ทำให้ค่าเงินบาทลดลงและเกิดความผันผวนรวมถึงประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียซึ่งเป็นคู่แข่งทางการค้าของไทยก็ได้มีการปรับลดค่าเงินลงเช่นกัน โดยเฉพาะค่าเงินของประเทศอินโดนีเซีย เกาหลี มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ส่งผลให้ค่าเงินของแต่ละประเทศอ่อนตัวลงเมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศ จึงส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศของไทย

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษานี้ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของไทย โดยเฉพาะอิทธิพลจากอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง ภายหลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนมาใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเป็นแบบลอยตัวแบบจัดการ โดยในการ

วิเคราะห์ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงต่อมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย  
ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares: OLS)  
ในรูปของสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Model)

ผลการศึกษาในแบบจำลองมูลค่าการส่งออก พบว่า การเปลี่ยนแปลงของดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง และมูลค่าการส่งออกในเดือนที่ผ่านมา มีผลต่อการกำหนดมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องจักรและยานพาหนะ ผลิตภัณฑ์กลุ่มอาหาร และผลิตภัณฑ์กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่างประเทศ มีผลต่อการกำหนดมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องจักรและยานพาหนะและผลิตภัณฑ์กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่ไม่มีผลต่อการกำหนดมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์กลุ่มอาหารอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

จากแบบจำลองมูลค่าการนำเข้าพบว่า การเปลี่ยนแปลงของรายได้ในประเทศ และมูลค่าการนำเข้าในเดือนที่ผ่านมา มีผลต่อการกำหนดมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องจักรและยานพาหนะ ผลิตภัณฑ์กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์กลุ่มเคมีภัณฑ์ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการเปลี่ยนแปลงของดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริงไม่มีผลต่อการกำหนดมูลค่าการนำเข้าอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีความสัมพันธ์ตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้า ยกเว้นผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องจักรและยานพาหนะที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่กำหนด

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงมีอิทธิพลต่อการกำหนดมูลค่าการส่งออก แต่ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดมูลค่าการนำเข้า เนื่องจากการลดลงของค่าเงินบาท ภายหลังจากเปลี่ยนมาใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเป็นแบบลอยตัวแบบจัดการ ทำให้ราคาสินค้าของไทยมีราคาถูกลง สามารถส่งออกได้มากขึ้น มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ดุลการค้าปรับตัวดีขึ้น ดังนั้น รัฐบาลจึงควรรักษาระดับค่าเงินบาทให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและมีเสถียรภาพ เพื่อให้สะท้อนถึงฐานะทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศอย่างแท้จริง เพราะหากปล่อยให้ระดับค่าเงินอ่อนตัวลงเรื่อย ๆ ในระยะยาวจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะวัตถุดิบที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศจะมีราคาสูงขึ้นทำให้ต้องประสบกับปัญหาความสามารถทางการแข่งขัน และส่งผลเสียต่อดุลการค้าและดุลการชำระเงินในที่สุด

Thesis Title : The Impact of Real Exchange Rate Volatility on  
International Trade Value in Thailand: A Case  
Study of the Managed Float Regime

Student's Name : Miss Kanyapat Pochun

Degree Sought : Master of Economics

Academic Year : 2002

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Asambhinabong Shatragom Chairperson
2. Assoc. Prof. Ati Thaiyanan
3. Assoc. Prof. Suganya Tuntanawat

Since the 1977 economic crisis, many Asian countries have faced recession problems. In Thailand, decreasing of investment and aggregated demand have had a great impact on international trade. The changing of Thai exchange rate system from "basket of currencies" to "managed floated" regime on July 1997 has lead to the volatility as well as the depreciation of Thai baht. As a consequence, currencies of some other Asian countries such as Malaysia, Indonesia, The Philippines, and Vietnam were also depreciated and make the advantages of devalued baht on export less than expected.

The purpose of this thesis is to study the factors affecting the value of Thai international trade. The study focuses on the real exchange rate under

the managed floated regime. Multiple regression analysis using the Ordinary Least Squares technique was utilized in the study.

The results obtained from export model indicated that the real effective exchange rate index and export values of the previous month positively and significantly determined the export value of machinery, food and manufactured goods. GDP of the foreign countries also positively determined the export value of machinery and manufactured goods but not food products

The import model revealed that Thai GDP and import value of the previous month positively and significantly determined the import value of machinery, manufactured good and chemical products. The real effective exchange rate index, however, has no significant effect on the value of import.

In conclusion, the real exchange rate has an influence only on export but not import value. The depreciation of baht under the managed float exchange rate system has made Thai export cheaper and lead to the increase in both volume and value of export. Thus, Thai government should carefully manage the nominal exchange rate of baht to reflect its real value in order to maintain the competitive advantage of Thai products as well as the economic stability in the long run.